

«З ВИДИМОГО ПІЗНАВАЙ НЕВИДИМЕ...» (до 55-річчя від дня народження Олександри Ігнатович)

Особистість, чиє творче обдарування оприявнюється у всіх сферах діяльності та життя, науковець, що володіє талантом помічати та вияскравлювати виняткове, педагог, сповнений незрушною вірою в потенціал студентства. Весняної пори святкує свій ювілей Олександра Степанівна Ігнатович – досвідчений педагог, літературознавець, критик, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури філологічного факультету УжНУ, член Національної спілки письменників України.

Народилася 24 травня 1969 року в м. Ужгороді. Вищу освіту здобула в Ужгородському державному університеті. У 1995 році закінчила аспірантуру УжДУ в стінах рідного факультету. Працює на кафедрі української літератури з 1993 року. Рішуча, сповнена оптимізмом, ерудована, надзвичайно харизматична та творча особистість.

2001 року Олександра Ігнатович захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук на тему: «Творчість Петра Скунця: проблематика та художня еволюція» (Інститут літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України).

Літературознавиця вдається до осмислення особливостей художньої творчості Петра Скунця в численних наукових розвідках: «Народнопісенні джерела поезії Петра Скунця», «Художня інтерпретація минулого Закарпаття у творах Петра Скунця», «Трансформація ідей О. Духновича у поезії Петра Скунця», «Проблематика та ідейно-художня своєрідність поетичного циклу Петра Скунця “Нічні портрети”», «Творчість Петра Скунця: на перехресті епох» та ін. Своїми працями авторка окреслює творчий портрет митця в контексті крайової та загальноукраїнської літератури, пропонує ключ до розуміння естетико-філософських вимірів його письма.

Праці Олександри Ігнатович вирізняються глибиною та новизною аналізу художніх творів, вмінням віднайти закодовані смисли. У сфері наукових інтересів дослідниці повсякчас перебуває літературний процес Закарпаття. Вона є автором статей, присвячених творчості безперечно талановитих письменників та науковців краю: Ю. Керекеша («Роман Юрія Керекеша «Блукання в порожне-

чі»: поетика твору»), О. Маркуша («Неоромантичні тенденції в повісті «Юліна» Олександра Маркуша»), І. Чендея («Проблема «батьки і діти» в новелі «Тестамент» Івана Чендея», «Реконструкція біблійної легенди у новелі «Чайки летять на схід» Івана Чендея», «Біблійні аспекти повісті Івана Чендея «Іван»»), М. Томчанія («Художній світ роману Михайла Томчанія «Тихе містечко»»), Ю. Мейгеша («Проблема самоідентифікації в романі Юрія Мейгеша «Така любов...»»), А. Волошина («П'єса Августина Волошина «Без Бога ні до порога»: християнські цінності у вимірах часу»), О. Мишанича («Олекса Мишанич і літературний процес Закарпаття»).

Важливим вектором літературознавчих зацікавлень Олександри Ігнатович є й сучасна українська література західного порубіжжя. Вчена досліджує український літературний простір Угорщини, Словаччини, Румунії та Польщі. Її напрацювання в цій галузі сфокусовані на питаннях ідейно-художніх тяжінь, стильових шукань українського письменства, представленого іменами С. Степи («Роман Сергія Степи «Дерево Дірака»: поетика заголовка», «Особливості сюжетотворення повісті «Площа» Сергія Степи»), К. Регуша («Світ села в оповіданні Корнелія Регуша «Ложечка»»), І. Яцканина («Ситуація: Вернісаж (оповідання «Вернісаж» Івана Яцканина: особливості поетики»)).

Олександра Ігнатович плідно працює і в царині сучасної літератури Закарпаття та близького порубіжжя як літературний критик. З-під її пера з'являються оригінальні, сповнені тонким літературознавчим чуттям, мистецькою філігранністю, перед- чи післямови до книг: П. Скунця «Один», Н. Панчук «Запізнілі нейрони», І. Яцканина «Гіркий присмак пищавки», В. Густі «Вибране», С. Степи «Сен».

Етапними у науковій творчості Олександри Ігнатович стали книги «Літературні портрети» та «Синхромія», за які авторку нагороджено літературною премією імені Федора Потушняка у жанрі (номінації) «літературознавча праця» (2013 р.; 2019 р.). Це збірники нарисів, мініатюр, літературознавчих статей, присвячених письменницькій діяльності митців Закарпаття. Монографію «Синхромія» складають також розвідки з історії театрального життя краю та дослідження творчості українських письменників близького порубіжжя.

Упродовж багатьох років Олександра Степанівна провадить педагогічну роботу, готуючи

студентів до майбутньої професійної діяльності. Забезпечує читання навчальних дисциплін: «Український літературний процес», «Історія української літератури», «Аналіз художнього твору», «Методика викладання української та зарубіжної літератури», «Методика викладання української та світової літератури», «Теорія і практика літературної творчості», «Українська культура: основні напрями розвитку мистецтва», «Поетична творчість П. Скунця», «Українська література західного порубіжжя», «Сучасна українська література західного порубіжжя (Польща, Угорщина, Словаччина, Румунія)», «Українська література Закарпаття ХХ ст.», «Український літературний процес Закарпаття ХХ ст.».

Олександра Ігнатович – авторка ряду методичних посібників, серед яких: «Методика викладання української та зарубіжної літератури в загальноосвітніх навчальних закладах», «Методичні рекомендації до написання і захисту магістерської роботи для здобувачів ОПП «Українська мова і література», «Теорія і практика літературної творчості», «Методичні вказівки з науково-дослідної роботи здобувача», «Український літературний процес ХІ–ХVІІІ ст.», «Аналіз художнього твору».

Олександра Степанівна повсякчас перебуває у вирі культурного життя краю: відвідує літературні вечори, презентації книг, театральні вистави, музейні експозиції. Такий стиль життя пропагує й серед студентської молоді.

Літературознавиця також неабияк допомагає обдарованим літераторам-студентам, підтримує та скеровує їх у письменницьких шуканнях, сприяє розвитку мистецького таланту.

Олександра Степанівна Ігнатович наділена вмінням у буденному бачити виняткове, за сквородинівським висловом – з обривів видимого пізнавати невидиме. Вона – авторитетний дослідник, глибокодумний критик, чуйний педагог.

Колектив кафедри української літератури, всього філологічного факультету вітає Олександру Степанівну з цим чудовим ювілеєм, бажає доброго здоров'я, творчих та професійних успіхів, життєвих гараздів та реалізації всіх планів і задумів!

Оксана КУЗЬМА,

кандидат філологічних наук,

зав. кафедри української літератури УжНУ,

<https://orcid.org/0000-0002-1590-1624>

Марина КУШТАН,

асистент кафедри української літератури УжНУ,

<https://orcid.org/0009-0008-6198-0619>